

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS HAAZINU • MAAMAR 4

כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף

Comme l'aigle qui éveille son nid

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/haazinu/4/

1 כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף. יפרוש כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו. (פסוק זה הובא בירושלמי פ"ב [פרק ב'] דחגיגה. זח"ב [זהר חלק ב'] יתרו פ' ב' בהעלותך קנ"ד ב'. פנחס רל"ג א' רל"ח ב'. האזינו דרצ"ח ב')

« Comme un aigle qui réveille son nid, plane au-dessus de ses petits, déploie ses ailes, les prend et les porte sur ses pennes. » (Ce verset est cité dans le Talmud de Jérusalem, chapitre 2 de 'Haguiga ; Zohar, partie II, Yitro 80b ; Beha'alotekha 154b ; Pin'has 233a, 238b ; Ha'azinu 298b.)

הנה מה כתיב לעיל מיניה ימצאהו בארץ מדבר וקאי אדילעיל כי חלק הוי עמו שנש"י [שנשמות ישראל] הם חלק אלוה ממעל והחלק ההוא ימצאהו בארץ מדבר.

Or, qu'est-il écrit juste avant cela ? « Il le trouva dans une terre de désert. » Ces mots se rapportent au verset précédent : « Car la part de Havaya, c'est Son peuple. » Les âmes d'Israël sont « une part de Dieu d'en haut », et c'est cette part que « Il trouva dans une terre de désert ».

כי הנה החלק הוא מבחי' הוי שהוא מהווה כל העולמות והויות והיה הוה ויהיה ויורד להתלבש בגוף
Car cette part relève du niveau de Havaya, qui fait exister (mehavé) tous les mondes et tout ce qui existe (havayot), et qui « était, est et sera » ; elle descend pour s'envelopper dans un corps

שהוא הוה ונפסד וכשנמשך אחר הגוף ההוה ונפסד הרי שנמצא בארץ מדבר ושממה ההיפך מבחי' הוי
ולכן כנשר יעיר קנו במדרגות הנשר שהוא מדת הרחמנות.

qui vient à l'existence et périt (hové venifsad). Lorsqu'elle se laisse entraîner par le corps, qui vient à l'existence et périt, elle se trouve « dans une terre de désert » et de désolation, à l'opposé du niveau de Havaya. C'est pourquoi il est dit : « Comme un aigle qui réveille son nid » : par les degrés de l'aigle, qui est l'attribut de compassion.

2 והענין כי הנה במרכבת יחזקאל כתיב פני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל ופני נשר לארבעתן.

L'explication est la suivante : au sujet du Char d'Ézéchiél, il est écrit : « La face d'un lion à droite, la face d'un bœuf à gauche, et la face d'un aigle pour les quatre. »

וביאור הענין שיחזקאל ראה המרכבה בזמן הגלות וגלו לבבל שכינה עמהם וכמ"ש ואני בתוך הגולה
לפיכך ראה התלבשות בבחינת פני אריה פני שור כו'. כי בזמן שהי' [שהיה] בית המקדש קיים היה גילוי שכינה במדריגה יותר עליונה.

L'explication est que le prophète Ézéchiél vit le Char au temps de l'exil — « ils furent exilés à Baby-lone, et la Chekhina était avec eux » — comme il est écrit : « Et moi, j'étais parmi les exilés. » C'est pourquoi il vit un revêtement sous les aspects de « la face d'un lion », « la face d'un bœuf », etc. Car, lorsque le Saint Temple existait, la révélation de la Chekhina était à un niveau supérieur.

3 וכמו שהי' [שהיה] ראשית הגילוי לכל ישראל במתן תורה דכתיב פנים בפנים דבר ה' עמכם פי' פנים בפנים בלי שום אמצעות והתלבשות כלל ולכן כתיב וכל

Ainsi en fut-il lors de la première révélation à tout Israël, au don de la Torah, comme il est écrit : « Face à face, Havaya a parlé avec vous. » « Face à face » signifie sans aucun intermédiaire ni aucun enveloppement. C'est pourquoi il est écrit : « Et tout

העם רואים את הקול' [הקולות] רואים את הנשמע ושומעין את הנראה שהיה גילוי אלקות בלי שום התחלקות ריבוי המדרגות רק היו רואים גילוי כללות החיות ושפע אלקי ואין שום פירוד ח"ו [חס ושלום] בין ראייה לשמיעה.

le peuple vit les sons » : ils virent ce qui s'entend et entendirent ce qui se voit. Car ce fut une révélation de la divinité sans aucune division en une multitude de niveaux ; ils virent plutôt la révélation de la force vitale dans son expression générale et collective, et un flux divin, sans aucune séparation, à D.ieu ne plaise, entre la vue et l'ouïe.

משא"כ בגלות הנה גילוי השכינה הי' [היה] ליחזקאל ע"י ריבוי התחלקות המדרגות בהתלבשות פני אריה פני שור כו'.

En revanche, en exil, la révélation de la Chekhina à Ézéchiël se fit par une division en une multitude de niveaux, au moyen de l'enveloppement par la face du lion, la face du bœuf, etc.

4 וכמו עד"מ תינוק שיכול להבין ביותר מלמדין אותו אף א' או יותר בפעם א' כפי שיכול שכלו להשכיל

C'est comme, à titre d'analogie, un enfant capable de comprendre davantage : on lui enseigne même une [leçon entière], ou davantage, en une seule fois, selon ce que son intelligence peut saisir.

ביחיד משא"כ מי שאין כח בשכלו להכיל כ"כ [כל כך] בפעם אחת מלמדין אותו מעט מעט פרקי פרקי כך עד"מ במ"ת [במתן תורה]

d'un seul tenant ; tandis que celui dont l'intelligence n'a pas la capacité d'embrasser autant en une seule fois est instruit peu à peu, section par section. Ainsi en fut-il, à titre d'analogie, lors du Don de la Torah.

וכן כל זמן שהי' [שהיה] בית המקדש קיים היו נש"י [נשמות ישראל] במעלה עליונה והיה כח השגתם בגילוי אלקות בכללות החיות שלא על ידי ממוצעים (ועמ"ש בד"ה אז ישיר ישראל)

De même, tant que le Saint Temple subsistait, les âmes d'Israël se trouvaient à un niveau élevé, et leur faculté de saisir la divinité révélée dans la force vitale sous son expression générale et collective (klalus) s'exerçait sans intermédiaires (voir aussi ce qui est écrit dans le discours qui commence par «Alors Israël chanta»).

אבל בגלות שגלו ונתלבשו בע"ש [בע' שרים] הנה גם גילוי השכינה הוא ע"י ירידה בבחי' התחלקות ריבוי המדרגות והתלבשותן בבחי' פני אריה פני שור.

Mais, en exil, lorsqu'ils furent exilés et revêtus parmi les soixante-dix princes, la révélation de la Chekhina, elle aussi, passe par une descente vers un état de division en une multitude de niveaux, lesquels se revêtent dans l'aspect de la face du lion et de la face du bœuf.

פני אריה מחנה מיכאל שהם כנגד מחנה ראובן תימנה וכל הפונה למחנה ראובן וכו' כך יש כמה רבוי רבבות במחנה מיכאל שהם כמה מדרגות חלוקות זו מזו שבהם

La face du lion est le camp de Mikhaël, qui correspond au camp de Réouven, au sud, ainsi qu'à tous ceux qui se tournent vers le camp de Réouven, etc. De même, le camp de Mikhaël compte de très nombreuses myriades, qui constituent autant de niveaux distincts les uns des autres ; en eux...

ועל ידם [שפע שפע האלקית לנשמה מדרגת אהבה שהנשמה מקבלת ע"י המלאכים כדכתיב כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך על כפים ישאונך כו' פי'

et par leur intermédiaire, le flux divin s'écoule vers l'âme, le niveau de l'amour que l'âme reçoit par l'intermédiaire des anges, comme il est écrit : « Car Il ordonnera à Ses anges de te garder dans toutes tes voies ; ils te porteront sur leurs paumes », etc. Cela signifie :

כי מלאכיו יצוה להיות משפיע לך והם ישאונך שעל ידיהם מתנשאת ומתעלת הנשמה ע"י פני אריה במדרגת האהבה וע"י פני שור במדרגת היראה

« Il ordonnera à Ses anges » de t'accorder leur influence, et « ils te porteront », car c'est par leur intermédiaire que l'âme est élevée et s'élève : par la face du lion, au niveau de l'amour, et par la face du bœuf, au niveau de la crainte.

(ועי' עי"פ כי מלאכיו יצוה חגיגה ט"ז אי תענית י"א אי סנהדרין ק"ג אי. רבות וישלח רי"פ עי"ח וס"פ משפטים. זח"א [זהר חלק א] י"ב אי קס"ה ב'. ח"ב [חלק ב'] מ"א ב' ח"ג [חלק ג'] רצ"ז בד ופסוק על כפים ח"א [חלק א] כ"ז ב').

(Voir aussi les commentaires sur le verset « Car Il ordonnera à Ses anges » : 'Haguiga 16a ; Ta'anit 11a ; Sanhédrin 103a ; Midrach Rabba, Vayichla'h, début du chapitre 78, et fin de Michpatim ; Zohar, partie I, 12a, 165b ; partie II, 41b ; partie III, 297b ; et sur le verset « sur leurs paumes », partie I, 27b.)

ועד"ז תקנו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] ברכות שלפני קריאת שמע יוצר משרתים ואשר משרתיו כולם עומדים כו' והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול מתנשאים לעומת השרפים כו' שמזה מקבל האדם מדת היראה

Dans cette même perspective, nos Sages, de mémoire bénie, ont institué les bénédictions qui précèdent la récitation du Chema : « Qui forme les ministres, et dont tous les ministres se tiennent debout », etc., et « les Ofanim et les 'Hayot saintes, dans un grand tumulte, s'élèvent vers les Séraphim », etc. C'est de là qu'une personne reçoit l'attribut de crainte.

(משא"כ מדאורייתא סגי בקי"ש [בקריאת שמע] לכד היינו כמו שהיה בימי משה שנמשך האור והשפע לישראל על ידי השכינה בעצמה שלא ע"י המלאכים שהרי משה לא רצה בשליחות מלאך כמ"ש אם אין פניך הולכים כו')

(Tandis que, selon la Torah, le Chema seul suffit. Autrement dit, comme à l'époque de Moché, lorsque la lumière et le flux étaient attirés vers Israël par la Chekhina elle-même, et non par l'intermédiaire des anges — car Moché ne voulait pas d'un ange comme messenger, ainsi qu'il est écrit : « Si Ta Face ne va pas », etc.

ולכן גם בבחי' עבודה לא היו צריכים לקבל אהוי"ר [אהבה ויראה] על ידי המלאכים. אבל אח"כ כיון שהוצרכו לקבל ע"י פני אריה פני שור ואפי" [ואפילו] ביהושע אמר לו המלאך עתה באתי ע"כ גם בעבודה לבא לבחי'

C'est pourquoi, dans le service divin également, ils n'avaient pas besoin de recevoir l'amour et la crainte par l'intermédiaire des anges. Mais par la suite, puisqu'ils durent recevoir par l'intermédiaire de la face d'un lion et de la face d'un bœuf — et que, même à l'époque de Yehochoua, l'ange lui dit : « Je suis venu maintenant » —, il fallait donc aussi, dans le service divin, parvenir au niveau de

אחד ואהבת בקי"ש [בקריאת שמע] הוא עי" שתיים לפניה ששם נאמר מענין המלאכים איך שעומדים ביראה. ועי" נמשך להאדם ג"כ אהוי"ר [אהבה ויראה] ועמ"ש בד"ה כי תצא וסד"ה ואריה כבקר יאכל תבן):

« Un » et « Tu aimeras », dans le Chema, s'atteignent par les deux [bénédictions] qui le précèdent, où il est question des anges et de la manière dont ils se tiennent dans la crainte. Par ce moyen, l'amour et la crainte sont également attirés vers la personne. Voyez ce qui est écrit dans le discours qui commence par « Lorsque tu sortiras », ainsi qu'à la fin du discours qui commence par « Et le lion, comme le bœuf, mangera de la paille »).

5 ב וזהו ענין הסולם שראה יעקב והנה סולם מוצב ארצה דקאי על כנס"י [כנסת ישראל] (ועי' זח"ג [זהר חלק ג] י"ז א' קכ"ג ב') כללות נשי"י [נשמות ישראל] שמוצב ארצה בגוף הגשמי וראשו מגיע השמימה

2. Tel est le sens de l'échelle que Jacob vit: « Et voici qu'une échelle était dressée sur la terre », ce qui désigne l'Assemblée d'Israël (Knesset Israël) (voir aussi Zohar, Part III, 17a, 123b), l'ensemble des âmes d'Israël, « dressée sur la terre », dans le corps physique, « et dont le sommet atteint le ciel »,

כי ישראל עלו במחשבה כו' שבשרש נשמותיהם הם למעלה יותר מהמלאכים אף על פי שלמטה מקבלים מהם

car « Israël s'éleva dans [la pensée de D.ieu] », etc. : à la racine de leurs âmes, ils sont plus élevés que les anges, même si, ici-bas, ils reçoivent d'eux.

כי חיות המלאכים הם מרוח פיו ית' משא"כ ישראל עלו כו' וכמו שמצינו שבזמן ישע"י [ישעיה] כתי"י [כתיב] קדוש קדוש הוי' צבאות מלא כל הארץ כבודו (שם סי' ו')

Car la force vitale des anges provient du « souffle de Sa bouche », béni soit-Il, tandis qu'Israël « s'éleva », etc. Nous trouvons ainsi qu'à l'époque d'Isaïe, il est écrit: « Saint, saint, [saint] est Havaya des armées; toute la terre est pleine de Sa gloire » (ibid., chapitre 6).

פ"י שלהיות קדושתו ית' נמשך מקדש העליון למטה להיות מלא כל הארץ כבודו והוא עי" בחי' ירידת השתללות ג' פעמים קדוש להיות הוי' צבאות מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו].

C'est-à-dire que Sa sainteté, béni soit-Il, est amenée du Kodech supérieur (Sainteté) ici-bas, afin que « toute la terre soit pleine de Sa gloire ». Cela se produit par le niveau de la descente à travers l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) — les trois « saint » — jusqu'à ce qu'il y ait « Havaya des armées; toute la terre est pleine de Sa gloire ».

דהיינו ע"י התלבשות המלאכים שהם נק' צבאות (ועמ"ש בפי בא בד"ה בעצם היום הזה כו') ואזי מלא כל הארץ כבודו שמקבלים מהם ישראל למטה.

C'est-à-dire par l'intermédiaire de l'enveloppement dans les anges, qui sont appelés «armées» (voir aussi ce qui est écrit dans la paracha Bo, dans le discours commençant par «En ce jour même», etc.). Alors, «toute la terre est pleine de Sa gloire», que les Israélites d'ici-bas reçoivent d'eux.

אבל למעלה בשרש נשמותיהם כתיב קדש ישראל לה' שהם מבחי' קדש העליון עצמו (ועמ"ש בד"ה יונתי בחגוי הסלע ובד"ה קדש ישראל כו' בפי פנחס)

Mais, en haut, à la racine de leurs âmes, il est écrit: «Israël est sainteté pour Havaya», car ils relèvent du Kodech supérieur lui-même (voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par «Ma colombe, dans les fentes du rocher», ainsi que dans le discours commençant par «Israël est sainteté», etc., dans la paracha Pin'has).

ולא מבחינת קדוש שהוא בחי' המשכת קדושתו למטה בירידת המדריגות וזהו וראשו מגיע השמימה. ועי"ז

et non du niveau de kadoch (saint), qui correspond à l'extension de Sa sainteté ici-bas, à travers la descente des degrés. Tel est le sens de «et son sommet atteint le ciel». Et par cela,

והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו עולים פי' שהם מתעלים ע"י ישראל כמ"ש אכלתי יערי עם דבשי.

«et voici que les anges de D.ieu montaient et descendaient le long d'elle». «Montaient» signifie qu'ils s'élèvent grâce à Israël, comme il est écrit: «J'ai mangé mon rayon de miel avec mon miel.»

יערי הם המלאכים כמ"ש במ"א שע"י מסירת נפש בק"ש [בקריאת שמע] באחד ואהבת בכל לבבך ובכל נפשך דהיינו בבחי' אליך ה' נפשי אשא הנה הנשמה עולה למקור חוצבה.

«Mon rayon de miel», ce sont les anges, comme cela est expliqué ailleurs: par le sacrifice de soi (messirout néfesh) dans le Chema, dans «Un» et «Tu aimeras de tout ton cœur et de toute ton âme» — c'est-à-dire dans l'aspect de «Vers Toi, Havaya, j'élève mon âme» — l'âme s'élève jusqu'à la source dont elle a été taillée.

6 וכמאמר ואתה נפחתה בי כו' ואתה עתיד ליטלה ממני כו'. דהיינו למקורה למקום שנפחתה בי והרי בשרשה הגבה למעלה יותר מהמלאכים והמלאכי' [והמלאכים] מתעלים גי' עי'ז

Comme il est dit : « Tu l'as insufflée en moi », etc., « et Tu la reprendras à moi », etc. — c'est-à-dire qu'elle retourne à sa source, à l'endroit d'où elle a été insufflée en moi. À sa racine, elle se trouve à un niveau élevé, supérieur à celui des anges ; et les anges, eux aussi, s'élèvent par son intermédiaire.

כי מאחר שמהם קבלה אהבתם ויראתם להעלות לה' אחד לאהבה בכל נפשך יהי' [יהיה] גם הם עולים ונכללים בבחי' יחוד העליון ב"ה ולאשתאבא בגופא דמלכא

Car, puisqu'elle a reçu d'eux leur amour et leur crainte afin de s'élever vers Havaya, l'Unique, et d'aimer « de toute ton âme », eux aussi s'élèveront et seront inclus dans le niveau de l'unité suprême, béni soit-Il, et « s'absorberont dans le corps du Roi ».

(ועמ"ש בפ' וישב בד" ונתתי לך מהלכים בין העומדים וממשי"ש [וממה שכתוב שם] ונמצא שהשפעת המלאכים מישראל היא בין מלמטה למעלה ובין מלמעלה למטה כו' ע"ש מזה יובן פי' עולים ויורדים כו' שהם ב' בחי' הילוך הנזכר שם).

(Voyez ce qui est écrit dans la paracha Vayéchev, dans le discours commençant par « Et Je te donnerai des chemins pour marcher parmi ceux qui se tiennent debout », ainsi que ce qui y est écrit : « Il en ressort que l'influence que les anges reçoivent d'Israël s'exerce aussi bien d'en bas vers le haut que d'en haut vers le bas », etc. ; voyez là-bas. Cela permettra de comprendre le sens de « ils s'élèvent et descendent », etc. : il s'agit des deux sortes de marche mentionnées là-bas.)

והנה כתיב עולים ויורדים עולים תרי והיינו פני ארי' [אריה] ופני שור ויורדים הוא בחי' נשר כי נשר הוא מלשון נושר

Or, il est écrit : « Ils montent et descendent. » « Ils montent » est au pluriel et désigne donc deux [figures] : la face du lion et la face du bœuf. « Ils descendent » désigne le niveau de l'aigle, car le mot neshar (aigle) vient du mot noshar (qui tombe, qui se détache),

דהיינו דבר שנפל למטה והוא הוא בחי' הרחמנות על ניצוץ אלקות שהרחמנות אינה על גופו ונפשו הבהמית אלא כמ"ש וישוב אל ה' וירחמהו

c'est-à-dire quelque chose qui est tombé vers le bas. Tel est précisément le niveau de la compassion pour l'étincelle de divinité. Car cette compassion ne porte pas sur son corps ni sur son âme animale, mais, comme il est écrit : « Qu'il retourne vers Havaya, et Il aura compassion de lui »,

דהיינו על ניצוץ אלקות שנפל מאיגרא רמה כו' בהתלבשו' בגוף הגשמי בעוה"ז שמחמת זה נמשך אחר חומריות הגוף ולכן אומרים מחל לנו כי פשענו כי

c'est-à-dire pour l'étincelle de divinité qui est tombée « d'un haut toit », etc., en s'enveloppant dans le corps physique, dans ce monde. De ce fait, elle est attirée par la matérialité du corps. C'est pourquoi nous disons : « Pardonne-nous, car nous avons transgressé (pashanu). » Car...

הנה כתיב ויניחהו בג"ע [בגן עדן] לעבדה ולשמרה שצריך שמירה לג"ע [לגן עדן] הוא בחי' גילוי אלקות שמתגלה בנפשו (עמ"ש בד"ה כי תשמע בקול בפי ראה)

il est écrit : « Il le plaça dans le Gan Eden pour le cultiver et le garder » : le Gan Eden a besoin d'être gardé, et il désigne le dévoilement de la divinité qui se révèle dans son âme (voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par « Lorsque tu écouteras la voix », dans la paracha Re'è).

וע"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] צדיקים יושבים ועטרותיהן בראשיהם ונהנהין מ זיו השכינה ושכר מצוה הוא המצוה בעצמה

À ce sujet, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Les justes sont assis, leurs couronnes sur leurs têtes, et jouissent du rayonnement de la Chekhina. » Et la récompense d'une mitsva est la mitsva elle-même,

כי המצות הן הן המשכות גילוי אלקות על נפשו במצות שמקבל עליו עול מלכות שמים כך
car les mitzvot sont elles-mêmes l'attraction d'une révélation de la divinité sur son âme. De même que, par les mitzvot, il accepte sur lui le joug de la royauté céleste, ainsi

יהיה שכרו בג"ע [בגן עדן] להיות נהנה ומתענג על גילוי ה' משא"כ מי שעושה מצות אנשים מלומדה
אע"פ [אף על פי] שהוא סור מרע ועשה טוב ובודאי יהיה שכרו בג"ע [בגן עדן].

sera sa récompense dans le Gan Eden : jouir et se délecter de la révélation de D.ieu. Il n'en va pas de même pour celui qui accomplit les mitzvot comme «un commandement appris par les hommes, par routine » : bien qu'il « s'écarte du mal et fasse le bien », et que sa récompense sera assurément dans le Gan Eden,

אך אין זה גילוי אלקות ממש שדייקא צדיקים יושבים ונהנים מזיו השכינה ממש (עמ"ש מענין זיו השכינה בעוה"ב [בעולם הבא] בד"ה להבין ענין משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] בפ' חיי שרה ועמ"ש ע"פ במדבר סיני כו')

ce n'est pourtant pas là une révélation véritable de la divinité. Car ce sont précisément les justes qui sont assis et se délectent du rayonnement de la Chekhina elle-même (voir ce qui est écrit au sujet du rayonnement de la Chekhina dans le monde futur, dans le discours commençant par « Pour comprendre ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit », dans la paracha de 'Hayé Sarah ; voir également ce qui est écrit sur le verset « Dans le désert du Sinaï », etc.)

דהיינו הממשיכים גילוי אלקות על נפשם שכוונתם שישרה ויתגלה אור א"ס בהמשכת מצותיו שכל המצות הן מצות המלך וע"י קיום המצות ממשיכים מ"ש שיתגלה בנפשם והם שנעשים בחיי מרכבה להשראת קדושתו ית'

— à savoir ceux qui attirent une révélation de la divinité sur leurs âmes et qui ont pour intention que la Lumière infinie (Or Ein Sof) repose et se révèle par l'attraction de Ses mitsvot ; car toutes les mitsvot sont les commandements du Roi et, en accomplissant les mitsvot, ils attirent la royauté céleste, afin qu'elle se révèle dans leurs âmes. Ce sont eux qui deviennent un char pour la résidence de Sa sainteté, béni soit-Il,

כמאמר אשר קדשנו במצותיו והנה זלעז"ז [זה לעומת זה] עשה אלקים כדכתיב כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי פי' כי כשאין דרכיכם דרכי גם מחשבותי לא מחשבותיכם כי

comme il est dit : « Qui nous a sanctifiés par Ses commandements. » Or, « D.ieu a fait l'un correspondant à l'autre », ainsi qu'il est écrit : « Car Mes pensées ne sont pas vos pensées, et vos voies ne sont pas Mes voies. » Le sens est le suivant : lorsque vos voies ne sont pas Mes voies, Mes pensées non plus ne sont pas vos pensées. Car

הנה כשדרכיכם דרכי הם ממשיכים להיות מחשבותי מחשבותיכם. משא"כ בהיפך בהמשכת מחשבות אחרים שמצד הקליפה וסט"א [וסטרא אחרא].

lorsque vos voies sont Mes voies, elles attirent [un état dans lequel] Mes pensées deviennent vos pensées. Il n'en va pas de même dans le cas contraire, lorsque sont attirées les pensées des « autres », issues du côté de la kelipa et de la sitra a'hra.

7 והנה כל איש ישראל יש בו ניצוץ אלקות שלפעמים ועתים מזומנים מעורר את האהבה כל חד לפום שיעורא דילי [דיליה] ואח"כ נופל כו הנה בנפילה זו נאבד ונשקע גם ניצוץ שבנפשו וממנו יונקים הקליפות וסט"א [וסטרא אחרא].

Or, chaque Juif porte en lui une étincelle de divinité qui, à certains moments déterminés, éveille l'amour, « chacun selon sa propre mesure » ; puis il retombe, etc. Dans cette chute, l'étincelle de son âme aussi se perd et s'enfonce, et les kelipot ainsi que la sitra a'hra s'en nourrissent.

8 וזהו כי פשענו כי פשיעה נזכר בתורה בענין שומרים שהשומר חנם חייב על הפשיעה שניצוץ אלקות צריך שמירה שלא יאבד ואחר ימצאנה והשמירה הוא כדאיתא בספרים שמור זה משנה.

C'est [le sens de] « car nous avons transgressé (pachanu) » : la péchia (négligence) est mentionnée dans la Torah à propos des gardiens ; [ainsi,] un gardien bénévole est responsable en cas de négligence. Car l'étincelle de divinité doit être gardée, de peur qu'elle ne se perde et qu'un autre ne la trouve. Et cette garde consiste, comme on le trouve dans les livres : « "Garde" — c'est la Michna. »

דהיינו כמאמר רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] וירא אלקים כי טוב לגנוז והיכן גנוז בתורה דהיינו כשמתגלה אור האהבה בנפש האדם צריך לשמור שלא יפול הנופל ממנו והשמירה הוא ע"י עסק התורה שע"י עסק התורה היא מתקיימת כו'

C'est-à-dire, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Et D.ieu vit que [la lumière] était bonne » — pour la mettre en réserve. Et où l'a-t-Il mise en réserve ? Dans la Torah. Autrement dit, lorsque la lumière de l'amour se révèle dans l'âme d'une personne, elle doit la garder afin que « celui qui tombe » n'en tombe pas ; et cette garde s'opère par l'étude assidue de la Torah, car c'est par l'étude assidue de la Torah qu'elle subsiste, etc.,

כמ"ש במ"א (ועי' מזה בד"ה צו את בניי [בני ישראל] כו' תשמרו להקריב כו' בפי פנחס) משא"כ כשאנו שומר הרי הוא פושע בניצוץ אלקות אשר יאבד ממנו וימצאנו אחר.

comme cela est expliqué ailleurs (et voir à ce sujet le discours commençant par « Ordonne aux enfants d'Israël », etc., « vous garderez pour offrir », etc., dans la paracha de Pin'has). En revanche, lorsqu'il ne la garde pas, il est négligent (pochéa) à l'égard de l'étincelle de divinité : elle se perd pour lui et un autre la trouve.

וזהו בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי. פירוש שאני גדלתי ורוממתי מקור חוצבם של נשמתם שישראל עלו במחשבה והם פשעו בי ממש דהיינו הניצוץ אלקות שבהם.

C'est le sens de: «J'ai élevé et exalté des enfants, et ils ont transgressé contre Moi (pach'ou vi).» Autrement dit: J'ai élevé et exalté la source d'où leurs âmes ont été taillées, car «Israël est monté dans la pensée [de D.ieu]»; et «pach'ou vi» signifie qu'ils ont été négligents à Mon égard, à l'égard de Moi-même — c'est-à-dire à l'égard de l'étincelle de divinité qui est en eux.

והתיקון לזה הוא מחל לנו מחילה הוא ענין גילוי רצון שכשהאדם ברוגז על חבירו מסלק רצונו ממנו וכשחוזר ונתפייס הרי חוזר להיות גילוי רצון אליו.

La réparation de cela est: «Pardonne-nous.» Le pardon (me'hila) est une révélation de la volonté (ratson): lorsqu'une personne est en colère contre son prochain, elle retire sa volonté de lui; lorsqu'elle se réconcilie avec lui, sa volonté à son égard se révèle de nouveau.

והנה הגילוי רצון זה הוא ע"י אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מבחי" מי אל כמוך נושע עון ועובר על פשע שאין הפשע והפשיעה תופס מקום

Or, cette révélation de la volonté vient par un éveil d'en haut, du niveau de «Qui est un D.ieu (Kel) comme Toi, qui portes la faute et passes sur la transgression», où la transgression et la négligence (pécha et péchia) n'ont aucune prise

(וע' בזח"ג [בזהר חלק ג] קל"ג א'. ח"א [חלק א'] ר"ו ב' ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה להבין פי' הפסוק מי אל כמוך) (voir Zohar, partie III, 133a; partie I, 206b; et voir également ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «Pour comprendre le sens du verset "Qui est un D.ieu (Kel) comme Toi"»),

כי אם צדקת מה תתן לו והמשכת גילוי רצון זה הוא ע"י אתערותא דלתתא בחי' תשובה מעומקא דליבא כמ"ש מ מעמקים קראתיך ה' וע"י בחי' עומק זה מעוררים למעלה בחי' עומק העליון עומקא דכולא

car «Si tu es juste, que Lui donnes-tu?» Et l'attraction de cette révélation de la volonté vient par un éveil d'en bas: le niveau de la techouva du plus profond du cœur, comme il est écrit: «Des profondeurs, je T'ai appelé, Havaya.» Et par ce niveau de profondeur, on éveille en haut le niveau de la profondeur suprême, «la profondeur de tout»,

שהוא למעלה מעלה מן ההשתלשלות שע"י שחזור ומתגלה הרצון העליון שלמעלה מן ההשתלשלות
הרי שם אין הפשע תופס מקום כלל ואם צדקת כו'

qui est très, très au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout). Car lorsque la volonté suprême, qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes, se révèle de nouveau, la transgression n'y a absolument aucune place, et « si tu es juste », etc.

וע"י בחי' תשובה הנ"ל הוא חוזר ומוציא את הניצוץ אלקות מהקליפה וס"א [וסטרא אחרא] שינקו וקבלו
חיות ממנו שיעלה למקורו ושרשו ע"י עקירת הרצון בעומקא דליבא ואזי נתקיים מ"ש חיל בלע
ויקיאנו ומבטנו יורישנו אל (באיוב ס"י כ')

Et par le niveau de techouva mentionné plus haut, il ramène l'étincelle de divinité hors de la kelipa et de la sitra a'hra, qui s'en étaient nourries et en avaient reçu leur force vitale, afin qu'elle remonte à sa source et à sa racine, en déracinant la volonté au plus profond du cœur. Alors s'accomplit ce qui est écrit : « Il a englouti des richesses, et il les vomit ; D.ieu (Kel) les chassera de son ventre » (dans Job, chapitre 20).

(פ"י שע"י הגילוי מבחי' יג"מ [י"ג מדות] הרחמים שע"י נאמ' [נאמר] מי אל כמוך וכן ביג"מ [בי"ג מדות]
שבתורה כתיב אל רחום וחנון כו' ע"י נמשך להיות ומבטנו יורישנו אל. ועמ"ש בד"ה כי תצא גבי
ושבית שביו ובביאור ע"פ כי המצוה הזאת)

(C'est-à-dire que, par la révélation du niveau des Treize Attributs de miséricorde — à propos desquels il est dit : « Qui est un D.ieu (Kel) comme Toi ? » — et, de même, dans les Treize Attributs de la Torah, il est écrit : « D.ieu (Kel), miséricordieux et clément », etc., cela entraîne que « D.ieu (Kel) les chassera de son ventre ». Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « Quand tu sortiras », au sujet de « tu rendras ses captifs captifs », ainsi que dans l'explication du verset « Car cette mitsva ».)

והנה בחי' גילטוי רצון זה הוא מתגלה בעשרת ימי תשובה ע"י בחינת ממעמקים ולכן כתיב דרשו ה'
בהמצאו.

Or, cette révélation de la volonté se manifeste durant les Dix Jours de la techouva, par le niveau de « des profondeurs ». C'est pourquoi il est écrit : « Recherche Havaya lorsqu'Il se laisse trouver. »

וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] בהמצאו אלו עשיית [עשרת ימי תשובה]. פ"י שבחי ניצוץ אלקות הנאבד בפשיעת השמירה חוזר ונמצא להיות עולה למקורו.

Et nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « “Lorsqu’Il se laisse trouver” : ce sont les Dix Jours de la techouva. » Cela signifie que l’étincelle de divinité, perdue à cause d’un manque de vigilance dans la garde, est retrouvée, afin de remonter à sa source.

(וזהו ג"כ ענין ימצאהו בארץ מדבר כו' ימצאהו דייקא שימצא האבידה ועמ"ש בד"ה אני לדודי בענין ובקשתם משם כו' ומצאת כו')

(C'est aussi le sens de « Il le trouva dans une terre désertique », etc. : « Il le trouva » précisément, car l'objet perdu est retrouvé. Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « Je suis à mon bien-aimé », au sujet de « Et de là, vous chercherez », etc., et « vous trouverez », etc.)

ואזי קראהו להמשיך שיתגלה בנפשו בהיותו קרוב שעתה קרוב הדבר מאד בהיותו חיל בלע ויקאנו (וע"ד מ"ש ויאמר ה' לדג ויקא את יונה):

Alors, « invoquez-Le », afin d'attirer [Sa présence] pour qu'Il se révèle dans son âme, « lorsqu'Il est proche » — car à présent, « la chose est très proche », lorsque « il a englouti des richesses et les vomit » (selon le sens de ce qui est écrit : « Et Havaya parla au poisson, et celui-ci vomit Jonas »).

9 ג וזהו כנשר יעיר שע"י בחי רחמנות מן הנשר ונפל הנה ע"ז כתיב דרך הנשר בשמים שמגביה למעלה עד רום המעלות ומתעלה בעילוי אחר עילוי

3. C'est [le sens de] « Comme un aigle (nesher) qui réveille » : par le niveau de compassion [qui émane] de ce qui s'est détaché (nashar) et est tombé. À ce sujet, il est écrit : « la voie de l'aigle dans les cieux », car il s'élève jusqu'aux sommets les plus élevés et monte d'une élévation à l'autre.

(ועמ"ש בפ"י וענין שמים בד"ה כי המצוה הזאת גבי לא בשמים היא כו' ע"ש איך דבחי שמים שייך למצות תשובה ועד"ז י"ל [יש לומר] פ"י דרך הנשר בשמים ובזהר)

(Et voyez ce qui est écrit sur le sens et la notion de « ciel » dans le maamar commençant par « Car ce commandement », à propos de « Elle n'est pas dans les cieux », etc. ; voyez là-bas comment le niveau de « ciel » se rapporte à la mitsva de techouva ; dans cette perspective, on peut expliquer « la voie de l'aigle dans les cieux ». Et dans le Zohar

(פ' יתרו ד"פ ע"ב) פ"י דשמים היינו תפארת דאצילות ועמ"ש לקמן ומתחלה יעיר קנו שאינו

(Parachat Yitro, 80b) explique que le « ciel » désigne Tiferet d'Atsilout ; et voyez ce qui est écrit plus loin). D'abord, « il réveille son nid », ce qui n'est rien

אלא שמעורר בלבד נוגע ואינו נוגע בבחי' מטי ולא מטי דהיינו שיתגלה על נפשו אלקות ונגעה עד הנפש.

d'autre qu'un simple éveil, qui touche sans toucher, selon le mode de « parvenir et ne pas parvenir » (mati velo mati) : c'est-à-dire que la Divinité se révèle à son âme et « touche l'âme ».

אך אינו נוגע לגמרי להיות נכנס תוך תוכו (עמ"ש בד"ה עיני כל בפ' מטות) ולהיות כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך ואח"כ על גוזליו ירחף שמלביש את הנפש ומקיפו מכל צד רק שאינו

Mais cela ne la touche pas entièrement, au point de pénétrer au plus profond de lui-même (voyez ce qui est écrit dans le maamar commençant par « Les yeux de tous », dans la Parachat Matot), et de faire en sorte que « tous mes os disent : "Havaya, qui est comme Toi ?" » Ensuite, « il plane au-dessus de ses oisillons » : il revêt l'âme et l'entoure de toutes parts, mais il n'est rien

אלא בבחי' גוזליו שהם קטנים שאין להם גדפין דהיינו ענין גילוי בחינה זו בכל פסוקי דזמרה עד ק"ש [קריאת שמע].

d'autre qu'au niveau de « ses oisillons », qui sont petits et n'ont pas d'ailes. Cela correspond à la révélation de ce niveau tout au long des Pessouké de Zimra, jusqu'au Chéma.

10 וזהו ענין התעוררות רחמים שבברכות שלפני ק"ש [קריאת שמע] ברחמיך הרבים רחם עלינו כו' אבינו אב הרחמן כו' שהוא ענין כנשר כו'

Tel est le sens de l'éveil de la miséricorde dans les bénédictions qui précèdent le Chema : « Dans Ta grande miséricorde, prends pitié de nous », etc., « Notre Père, Père miséricordieux », etc. C'est [le sens de] « Comme un aigle », etc.,

על גוזליו ירחף כו' משא"כ בק"ש [בקריאת שמע] ע"י מס"נ [מסירות נפש] באחד ואהבת בכל נפשך הוא ענין התגלות בחי' תשובה ממעמקים שע"ז ישארו על אברתו על דייקא

« il plane au-dessus de ses petits », etc. En revanche, dans le Chema, par le sacrifice de soi (messi-rout néfesh) dans « Un » et dans « Tu aimeras... de toute ton âme », se révèle le niveau de la te-chouva « depuis les profondeurs » ; grâce à cela, « il le porte sur ses ailes » — « sur », précisément.

כי אברתו הוא בחי' אברין דמלכא שהם המצות שהם המשכות רצון העליון המלוכש בעוה"ז הגשמי כמוט ציצית של צמר

Car « ses ailes » (evrato) désigne le niveau des « membres du Roi » (evarin), qui sont les mitsvot, lesquelles attirent la volonté suprême lorsqu'elle est revêtue dans ce monde matériel, comme un fil de tsitsit en laine.

אבל ע"י תשובה עילאה מעורר רצון העליון שלמעלה מעלה מהשתלשלות העולמות שעל זה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] במקום שבעלי תשובה כו'

Mais par la techouva supérieure (techouva ila'a), on éveille la volonté suprême, située bien au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), à propos de laquelle nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Là où se tiennent ceux qui font techouva... », etc.

(ועמ"ש מענין ק"ש [קריאת שמע] סד"ה מזמור שיר חנוכת הבית. ולשון על גוזליו א"ש [אתי שפיר] על בעלי תשובה דוקא כי הנה גוזל פי' כב"ר [בבראשית רבה])

(Voir ce qui est écrit au sujet du Chema, à la fin du discours commençant par « Psaume, chant pour l'inauguration de la Maison ».) L'expression « au-dessus de ses petits » (gozalav) convient bien précisément à ceux qui font techouva, car le mot gozal est expliqué dans Bereishis Rabbah

(פ' לך פמ"ד) ג"כ לשון גזלן והחוטא נקרא גוזל אביו ואמו כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] (רפ"ו דברכות) אך ע"י התשובה אתהפכא חשוכא לנהורא וזדונות נעשו זכיות.

(Paracha Le'h, chapitre 44) comme désignant également un voleur (gazlan) ; et le pécheur est appelé celui qui « vole son père et sa mère », comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie (au début du chapitre 6 de Berakhot). Mais par la techouva, « l'obscurité se transforme en lumière », et les fautes intentionnelles deviennent comme des mérites.

לכן מבחי' גוזל אביו ומו נעשה בחי' כנשר כו' על גוזליו ירחף כו' והיינו להיות ישאהו על אברתו.

Ainsi, du niveau de « celui qui vole son père et sa mère » naît le niveau de « Comme un aigle », etc., « il plane au-dessus de ses petits », etc. ; cela signifie qu'« il le porte sur ses ailes ».

ועמ"ש בד"ה תקעו בחדש שופר בענין כי רצון העליון יש לו שני בחינות כו' ע"ש דמשם יובן יותר פי' על אברתו.

Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Sonnez du chofar à la nouvelle lune », au sujet des deux niveaux de la volonté suprême, etc. ; voir là-bas, car on comprendra mieux, grâce à ce qui y est dit, le sens de « sur ses ailes ».

וברע"מ [וברעיא מהימנא] פ' פנחס (דרל"ח ע"ב) פ"י ישאחו ע"ד ישא ה' פניו כו' ועמ"ש בפ"י ישא בפ' נשא
סד"ה כה תברכו לפיכך נאמר מי אל כמוך נושא עון ועובר על פשע כו'.

Et dans le Raaya Mehemna, paracha Pin'has (238b), on explique «il le porte» (yisa'ehu) au sens de
«Que Havaya élève (yisa) Sa face», etc. (et voyez ce qui est écrit sur le sens de yisa dans la paracha
Nasso, à la fin du discours commençant par «Ainsi vous bénirez»). C'est pourquoi il est dit: «Quel
Dieu (Kel) est comme Toi, qui portes (nosei) la faute et passes sur la transgression», etc.

תתן אמת ליעקב חסד לאברהם כו' שהוא הוא הנותן אמת וחסד שלו כו' ואזי ה' בדד ינחנו כו' בחי' הוי'
הוא בחי' צמצום והתפשטות המשכה כו'

«Tu accordes la vérité à Jacob, la bonté à Abraham», etc. — car c'est Lui-même qui accorde Sa
propre vérité et Sa propre bonté, etc. Alors, «Havaya seul le conduisit», etc. Le niveau de Havaya
est celui du tsimtsoum (contraction) et de l'expansion du flux, etc.,

שהיא בחי' סדר המשכות והשתלשלות העולמות משא"ד בדד הוא בחי' לבדו כמו קודם שנברא העולם
דהיינו בחי' לפני הוי' תטהרו שביום הכפורים

qui est le niveau de l'ordre des émanations et de l'enchaînement descendant des mondes (hichtal-
chelout); tandis que «seul» (badad) désigne le niveau de «Lui seul», comme avant la création du
monde — c'est-à-dire le niveau de «Devant Havaya vous serez purifiés», à Yom Kippour.

(ועו"ל [ועוד יש לומר] בפ"י כנשר יעיר כו' דהנה מבואר למעלה שבמ"ת [שבמתן תורה] וכן כל זמן שהיה
בהמ"ק [בית המקדש] קיים היה גילוי אלקות מבחי' כללות החיות שלמעלה מבחי' המלאכים פני אר"י
[אריה] כו' בפני נשר כו'.

(On peut aussi expliquer «Comme un aigle réveille son nid», etc. En effet, il a été expliqué plus
haut qu'au Don de la Torah, et de même tant que le Temple se tenait, il y avait une révélation de la
divinité provenant du niveau de la force vitale dans son expression générale et collective, supé-
rieure au niveau des anges — la face du lion, etc., et la face de l'aigle, etc.

וא"כ מובן דבחי גילוי גי"מ [י"ג מדות] הרחמים זהו ודאי בחי רחמים גדולים שלמעלה מעלה הרבה מבחי ומדרגת דבחי פני נשר. ועמ"ש בד"ה ש"ה [שיר המעלות] ממעמקים בענין שיש ב' בחי רחמנות אב הרחמן ואב הרחמים כו'

Il s'ensuit que la révélation des Treize Attributs de Miséricorde relève certainement d'un niveau de grande miséricorde, très, très supérieur au niveau et au degré de la face de l'aigle. Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par «Chant des montées: Des profondeurs», à propos des deux niveaux de compassion: «Père miséricordieux» (Av HaRachaman) et «Père des miséricordes» (Av HaRachamim), etc. ;

ע"ש וא"כ יש לומר הפ"י כך כנשר יעיר קנו כו' שזהו משל דכמו שנמשך בחי רחמים ע"י בחי פני נשר שבמרכבה על ירידת הנשמה בגוף הגשמי ונה"ב [ונפש הבהמית] וכמ"ש ביצ"מ [ביציאת מצרים] ואשא אתכם על כנפי נשרים כו'

voyez-y. Dès lors, on peut expliquer ainsi: «Comme un aigle réveille son nid», etc., est une parabole. De même que la miséricorde se déploie par le niveau de la face de l'aigle dans le Char, à l'égard de la descente de l'âme dans le corps physique et dans l'âme animale — comme il est écrit au sujet de la sortie d'Égypte: «Je vous ai portés sur des ailes d'aigles», etc. —

כמו כן ויתר מכן לאין קץ מה שעיי"א אח"כ הוי' בדד ינחנו היינו גילוי רחמים גדולים י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] המתגלים ביוהכ"פ [ביום הכפורים] שעיי"א בדד ינחנו דהיינו בעצמות אור א"ס ממש וכמאמר והחזירנו בתשובה שלימה לפניך.

de même, et infiniment plus encore, ce qui se produit ensuite par ce moyen: «Havaya seul le conduisit», c'est-à-dire la révélation d'une grande miséricorde, les Treize Attributs de Miséricorde qui se révèlent à Yom Kippour; par ce moyen, «seul Il le conduisit», c'est-à-dire dans l'essence même de la Lumière infinie (Or Ein Sof), comme le dit la prière: «Et ramène-nous à une techouva complète devant Toi.»

ולפ"ז [ולפי זה] פ"י ישאהו על אברתו דגבי נשר יעיר קאי על מצות עשה דייקא כי גבי מ"ע [מצות עשה] ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] עבר אדם על מ"ע [מצות עשה] ושב לא זו משם עד שמוחלין לו וא"צ [ואין צריך / ואינו צריך] ע"ז ליוהכ"פ [ליום הכפורים] דייקא.

Selon cela, le sens de «il le porte sur ses pennes», dans le contexte de «un aigle réveille son nid», se rapporte spécifiquement aux commandements positifs. En effet, à propos des commandements positifs, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit: «Si quelqu'un a transgressé un commandement positif et s'est repenti, il ne quitte pas les lieux avant qu'on lui ait pardonné»; il n'a donc pas besoin, pour cela, de Yom Kippour en particulier.

וזהו על אברתו דרמ"ח פקודין אינון רמ"ח אברין דמלכא וזהו ע"י כנשר יעיר כו'. אכן ע"י יג"מ [י"ג מדות] הרחמים המתגלים ביוהכ"פ [ביום הכפורים] עם התשובה נתקן ונמחל אפילו הפשעים דל"ת [דלא תעשה] שהל"ת [שהלא תעשה] הן למעלה ממ"ע [ממצות עשה] דמ"ע [דמצות עשה] תלויין בו"ה דשם הוי"ו ול"ת [ולא תעשה] תלויין בי"ה

C'est là «sur ses ailes»: car «les 248 commandements sont les 248 membres du Roi», et cela se réalise par «Comme un aigle qui réveille...», etc. Cependant, grâce aux Treize Attributs de Miséricorde, qui se révèlent à Yom Kippour, conjointement à la techouva, même les transgressions des interdits sont rectifiées et pardonnées; car les interdits sont plus élevés que les commandements positifs, puisque les commandements positifs dépendent du vav et du hé du Nom Havaya, tandis que les interdits dépendent du youd et du hé.

אך ע"י שביהכ"פ [שכיום הכפורים] הוא בחי' לפני הוי' תטהרו למעלה גם מבחי' י"ה וזהו בדד ינחנו כו'. לכן נתקן גם הפגמים והעוונות והפשעים דל"ת [דלא תעשה] ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימוש.

Mais puisque Yom Kippour correspond au niveau de «Devant Havaya vous serez purifiés», supérieur même au niveau de youd-hé — et c'est là «Seul, Il l'a conduit», etc. —, les atteintes, les iniquités et les transgressions des interdits sont donc elles aussi rectifiées. Voir également ce qui est écrit dans le discours commençant par «Car les montagnes peuvent se retirer».

גם י"ל [יש לומר] דכנשר יעיר זהו ענין יג"מ [י"ג מדות] הרחמים שמתגלים בחדש אלול לפמ"ש [לפי מה שכתוב] בזהר הרקיע ר"פ בראשית דתליסר עלין דשושנה הם י"ב בקר דבריאה והים עליהם כו' ע"ש והוי' בדד ינחנו זהו ענין יג"מ [י"ג מדות] הרחמים המתגלים ביוהכ"פ [ביום הכפורים].

On peut également dire que «Comme un aigle qui réveille» désigne les Treize Attributs de Miséricorde qui se révèlent au mois d'Eloul, conformément à ce qui est écrit dans le Zohar HaRakia, au début de Berechit: les treize pétales de la rose sont les douze bœufs de Béria, «et la mer au-dessus d'eux», etc. Voir là-bas. Et «Havaya seul l'a conduit» désigne les Treize Attributs de Miséricorde qui se révèlent à Yom Kippour.

ועיין מענין בדד ינחנו ברבות פ' בלק גבי הן עם לבדד ישכון (זח"א [זהר חלק א] כ"ו א'. ח"ג [חלק ג'] קכ"ד ב'. ר"י [רבינו יצחק] ב' רצ"ח ב' ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] ס"פ האזינו).

Voir aussi, au sujet de «Seul, Il l'a conduit», Midrash Rabbah, Parachat Balak, à propos de «Voici un peuple qui réside seul». (Zohar, partie I, 26a; partie III, 124b, 210b, 298b; et dans le Likkutei Torah de l'Ari Zal, fin de la paracha Ha'Azinu.)

ובעה"מ [ובעל המחבר] סוף שער ג' ובשער ששי ס"פ מ"ו פ"י שזהו ענין ונשגב ה' לבדו ביום ההוא והארה מעין זה מתגלה בכל יום בק"ש [בקריאת שמע]

Et dans Emek HaMelech, à la fin du Shaar 3 et dans le Shaar 6, à la fin du chapitre 46, il est expliqué que c'est là le sens de «Havaya seul sera exalté en ce jour-là». Un reflet de cela se révèle chaque jour dans le Chema,

כי בכל יום צריך להיות המשכה מעט כדי שיתגלה בעשיית [בעשרת ימי תשובה] וביוהכ"פ [וביום הכפורים] בכלל כי כך הוא מדת התורה כלל ופרט וחזר וכלל להיות חוזר ונכלל

car chaque jour, un faible influx doit se déverser afin que cela se révèle dans son ensemble durant les Dix Jours de Techouva et à Yom Kippour. Telle est en effet la règle d'interprétation de la Torah: une formulation générale, une formulation particulière, puis à nouveau une formulation générale — afin que soit de nouveau inclus

מה שנפרט לפרטי פרטיות בכל יום שעיי' יהיה גילוי כללות לפי שהפרט נמשך מגילוי כללות כו' ועיין בפרש"י [בפירוש רש"י / בפירוש רש"י] (באיוב ס"י ל"ט כ"ז) גבי יגביה נשר.

ce qui a été détaillé en menus détails chaque jour, afin qu'il en résulte une révélation de l'expression générale et collective; car le particulier découle de la révélation de l'expression générale et collective, etc. Voir le commentaire de Rachi (sur Job, chapitre 39, [verset] 27) à propos de «l'aigle s'élève».

והנה ע"י תשובה מעומקא דליבא הנ"ל נאמר יצרנהו כאישון עינו כי אישון בת עין הוא החושך שבעין ובו דוקא

Or, grâce à la techouva venant de la profondeur du cœur mentionnée plus haut, il est dit : « Il l'a gardé comme la prune de Son œil. » Car la prune (ichon), la « fille de l'œil » (bat ayin), est la partie sombre de l'œil, et c'est précisément en elle

הוא המאיר ומתגלה עיקר ראיית האדם שבו האדם רואה כך ע"י בחי' החושך שמחשיך האדם א"ע [את עצמו] במרירות נפשו בעומק הלב הוא מאיר גילוי רצון העליון

est ce qui donne lumière, et c'est par lui que se révèle l'essentiel de la vue humaine — c'est avec lui que l'homme voit. De même, à travers l'obscurité dont l'homme s'enténébre lui-même, dans l'amertume de son âme, au plus profond de son cœur, brille la révélation de la volonté supérieure.

וזהו ימצאהו בארץ מדבר דהיינו לפי שהיה במדבר בארץ ציה כו'. וזהו מי זאת עולה מן המדבר עילוי [עילוי] מן המדבר וסילוק [וסילוקה] מן המדבר כו' :

Et c'est là le sens de « Il le trouva dans une terre désertique » : parce qu'il se trouvait dans le désert, « dans une terre aride », etc. Et c'est là le sens de « Qui est celle qui monte du désert ? » : son élévation vient du désert, et son départ vient du désert, etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/haazinu/4/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak